

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT**

Lovavdelingen

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200602708-/KBD

Vår ref.
201011713 EO TSU/bj

Dato
12.04.2011

Arkivloven og helsepersonelloven – ansvaret for pasientjournaler

1. Vi viser til brev 26. september 2008 fra Helse- og omsorgsdepartementet der det bes om en vurdering av ansvaret for pasientjournalene i et tilfelle der en kommunalt ansatt lege har gått over i privat legevirkksomhet. Vi viser også til Kulturdepartementets brev 29. juli 2009.

2. Etter kommunehelsetjenesteloven § 1-1 skal kommunene sørge for nødvendig helse-tjeneste for kommunens innbyggere. Kommunen kan gjøre det “ved å ansette personell i kommunale stillinger eller ved å inngå avtaler med personell om privat helsevirk-somhet”, jf. § 1-3. Vi taler i det følgende for enkelthets skyld bare om leger.

Etter helsepersonelloven § 39 skal en lege som yter helsehjelp, “nedtegne eller registrere” bl.a. “relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen”, jf. § 40. Fra dette kan det imidlertid ikke sluttes at denne legen er ansvarlig for opp-bevaringen og den videre behandlingen av journalen. Der legen er ansatt i en kommune, følger det av arkivloven at pasientjournalen er en del av kommunens arkiv. Vi slutter oss i hovedsak til Kulturdepartementets redegjørelse på dette punkt.

Løsningen er også forutsatt i Ot.prp. nr. 5 (1999-2000) på side 280 der det til en endring i helsepersonelloven § 43 heter:

“Etter arkivloven § 2 bokstav e er offentlig arkiv definert som statlige eller kommunale arkiv. Kommunale arkiv er definert som arkiv skapt av fylkeskommunalt eller kommunalt organ. Arkiv som befinner seg som journalarkiv på sykehus, kommunale legesentre, sykehjem osv. faller derfor inn under arkivlovens bestemmelser om offentlig arkiv.”

Videre heter det i forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal § 14 tredje ledd:

Postadresse	Kontoradresse	Telefon - sentralbord	Lovavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8005 Dep	Akersgt. 42	22 24 90 90	22 24 53 62/63	Torje Sunde
0030 Oslo		Org. nr.: 972 417 831		22 24 27 63

"Journaler i offentlig virksomhet kommer inn under bestemmelsene om offentlige arkiver i og i medhold av arkivloven, herunder bestemmelsene om bevaring, kassasjon og avlevering til statlig, fylkeskommunalt eller kommunalt arkivdepot."

En må dessuten ha for øyet at løsningen også må kunne passe for andre tilfeller der en lege slutter i kommunal tjeneste, enn der legen etablerer privat praksis i kommunen.

Etter arkivloven § 9 kan offentlige arkiver ikke avhendes. En kommunalt ansatt lege kan derfor i utgangspunktet ikke ta med seg de pasientjournaler som vedkommende har ført, over i privat legevirksomhet. Arkivloven § 9 åpner imidlertid for unntak fra dette "i samsvar med føresegner gjevne i medhold av § 12 ... eller etter særskilt samtykke frå Riksarkivaren".

3. Pasientjournalforskriften § 15 har bestemmelser om overføring av journaler. "Ved skifte av fastlege kan pasienten kreve at pasientjournalen overføres til den nye fastlegen", jf. første ledd. Vi antar at hovedbegrunnelsen for bestemmelsen er at journalen ofte vil inneholde opplysninger som er nyttige for den nye fastlegen. Dersom den kommunalt ansatte legen var pasientens fastlege, må den enkelte pasient etter vår mening kunne kreve at kommunen stiller en kopi av journalen til disposisjon for den som overtar som vedkommendes fastlege. Det kan godt være den tidligere kommunalt ansatte legen som på denne måten får kopi av journalen stilt til disposisjon.

Dersom kommunen ikke ansetter en ny lege, må denne delen av kommunens virksomhet anses for å opphøre. Etter tredje ledd kan da "virksomhetens ledelse beslutte at pasientjournalene skal overføres til en annen virksomhet", dersom pasienten ikke motsetter seg det. Vi antar at hovedbegrunnelsen for bestemmelsen er at en slik overføring normalt vil være en fordel for pasientene. Etter vår mening kan kommunen og en almenpraktiserende lege i kommunen i et slikt tilfelle avtale at legen skal få kopi av journalene.

Som nevnt utelukker arkivloven i utgangspunktet at pasientjournalene overføres på en måte som medfører at de ikke lenger finnes i kommunens arkiv.

Med hilsen

Knut Helge Reinskou
ekspedisjonssjef

Torje Sunde
rådgiver

Gjenpart: Kulturdepartementet (2008/01994 KU/KU3 IE:hel)